

▶ SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

AZ ÉRDEKELTEK VISSZAJELZÉSEI A 2014 ÉS 2020 KÖZÖTTI IDŐSZAK KOHÉZIÓS POLITIKÁJÁRÓL

A Panorama magazin örömmel fogadja az Ön írását is!

Szóljon hozzá *Panorama* magazin **Személyes tapasztalatok** című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekeltek mondják el a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó terveiket.

A *Panorama* örömmel fogadja a nemzeti nyelveken készült írásokat, amelyeket a következő számokban megjelentethetünk. Az írások beküldési határidejével és a rájuk vonatkozó irányelvekkel kapcsolatban a következő e-mail címen keresztül léphet kapcsolatba velünk:

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

▶ HOLLANDIA

▶ DÉL-HOLLANDIA INNOVÁCIÓS STRATÉGIÁJA ELŐMOZDÍTJA A GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉST

A dél-hollandiai regionális gazdasági együttműködés egyre intenzívebb. Az intelligens szakosodást szolgáló regionális innovációs stratégia elindult a megvalósítás útján, és az események gyors ütemben követik egymást. Az említett regionális gazdasági stratégia kidolgozása terén tapasztalható intenzív

együttműködésnek köszönhetően új vállalkozói hálózatok, kutatóközpontok, intelligens városok, területi egységek és végrehajtó szervezetek jönnek létre. Ilyen szervezetek például a kereskedelmi kamarák és a regionális fejlesztési egyesületek.

Nagyon sok a követendő példa. Vállalkozásvezetők, kutatóközpontok és önkormányzatok a „három spirál” elvén működő regionális szervezeteket alkotva egyre szorosabb együttműködést tanúsítanak többek között a bialapú

gazdasággal, az élettudományokkal, a logisztikával és az agrár-élelmiszeriparral foglalkozó tematikus programok terén. A résztvevők harmonizált tervek alapján gondoskodnak a megfelelő projektek kidolgozásáról.

A RIS3 nyomán létrejövő intelligens városok közös dél-hollandiai stratégiát hoztak létre a karbonszegény gazdaságra való átállás érdekében. A kereskedelmi kamarák és a regionális fejlesztési egyesületek szintén a RIS3-ból és az említett fejlesztésekből ihletet merítve összefogtak, hogy átláthatóvá tegyenek minden folyamatot a kkv-k számára a régióban. Ezek a szervezetek a megosztott szolgáltatási koncepció mellett az eszköztár egyszerűsítésére törekednek.

A kohéziós politikából származó európai alapok elsősorban nemcsak a fogyatkozó kormányzati források miatt fontosak, hanem mert pont a megfelelő mértékben ösztönzik a gazdasági együttműködést, amire óriási igény van. Dél-Hollandia három tartománya, Észak-Brabant, Limburg és Zeeland elég befolyással bír ahhoz, hogy Brüsszel, Hága, Flandria és Észak-Rajna–Vesztfália független tárgyalópartnere legyen. Dél-Hollandia jellegzetes régió, és nem korlátozza az elmosódott tartományi határokon átnyúló kisebb gazdasági klasztereit.

Minderre a holland kormány is felfigyelt. Szerencsére a területi fejlődésre nem a nemzeti gazdaságpolitika veszélyforrásaként, hanem annak megerősítéseken tekint. Még az élvonalbeli ágazatok irányítása is a RIS3 eszközeivel zajlik, ráadásul olyan óriási sikerrel, hogy a kormányzat kész területi szintre decentralizálni az ösztönzést jelentő forrásokat. Dél-Hollandia egyértelműen vezető szerepet fog játszani ennek megvalósításában.

A régió törekvéseit a RIS3 fogja össze. Az Európai Bizottság útmutatásainak megfelelően megtervezett stratégia követendő gyakorlattá vált a dél-hollandiai régió számára.

Célunk, hogy a mostaninál jobb élet- és munkakörülményeket teremtsünk a régió polgárai számára. Ezért minden szintéren ösztönözzük a RIS3 stratégiát és az OPZuid programot, egy olyan nyelven, amit mindenki megért. Szeretnénk megosztani sikereinket, ám ami még fontosabb, szeretnénk ihletet adni és új, produktív finanszírozási forrásokat vonzani a régióba.

TH. J. F. M. (THEO) BOVENS

Az OPZuid dél-hollandiai 2014–2020 közötti időszakra szóló operatív program felügyelő bizottságának elnöke, Limburg tartomány kormányzója

▶ ÍRORSZÁG

▶ ÍRORSZÁG DÉLI ÉS KELETI RÉGIÓJA A MUNKAHELYTEREMTÉSRE ÉS A KUTATÁSRA ÖSSZPONTOSÍT

Írország és annak régiói sokrétű tapasztalatára és programozási eredményeire alapozva a 2014–2020 közötti időszak déli és keleti operatív programját a régió igényei szerint és az Európa 2020 alapján alakítottuk ki.

Számos prioritás alapján partnereink olyan programok megvalósítására törekednek, amelyek fő célkitűzése a munkahelyteremtés, és adott esetben igyekeznek megerősíteni a régió kutatási, fejlesztési és innovációs státuszát. A környezeti fenntarthatóság és egyenlőség iránti kötelezettségvállalás elvét szem előtt tartva a kutatás, a munkahelyteremtés, a kapcsolatépítési lehetőségek, valamint a városfejlesztés kereskedelmi szintre emelése jelenti a program alapját.

A kutatóközpontokkal foglalkozó program részeként a Science Foundation Ireland több mint öt évig 120 millió EUR-val támogatott négy kutatóközpontot, amihez iparági képviselők 79 millió EUR finanszírozást nyújtottak. Az új központok a Future Networks and Communications Dublin (a jövő dublini hálózatai és kommunikációs eszközei, CONNECT), a Digital Platforms, Content and Applications (digitális platformok, tartalom és alkalmazások, ADAPT), a LERO szoftver és a Geosciences

Underpinning Sustainable Economic Development (a fenntartható gazdasági fejlődést ösztönző földtudományok, ICRA) tematikus területeket erősítik. Célunk, hogy olyan világszínvonalú, nagyléptékű, a kutatásprioritási gyakorlat során meghatározott 14 prioritási területtel összhangban lévő kutatóközpontokat hozzunk létre, amelyek jelentős gazdasági előnyvel járnak Írország és annak régiói számára.

”A szélessávú hálózatok kiépítését ösztönző nemzeti program célja, hogy megoldást találjon a régió vidéki és gyéren lakott területein kialakulóban lévő digitális megosztottság problémájára. A program részeként nagy sebességű új generációs szélessávú hálózatot építenek ki az ilyen rendszerrel nem rendelkező területeken, hogy minden polgár egyenlő mértékű internet-hozzáféréssel rendelkezzen.”

Az Enterprise Ireland a Local Enterprise Offices (LEO) támogatásával továbbra is egyaránt biztosít kötött és rugalmas támogatást a mikrovállalkozásoknak. A LEO hivatalai az önkormányzatok részeként működnek, és egyablakos szolgáltatáscsomaggal segítik mind az induló, mind a bővülő vállalkozásokat. Ezenkívül mentori és képzési programokat is támogatnak és szerveznek. A szélessávú hálózatok kiépítését ösztönző nemzeti program célja, hogy megoldást találjon a régió vidéki és gyéren lakott területein kialakulóban lévő digitális megosztottság problémájára. A program részeként nagy sebességű új generációs szélessávú hálózatot építenek ki az ilyen rendszerrel nem rendelkező területeken, hogy minden polgár egyenlő mértékű internet-hozzáféréssel rendelkezzen.

A Környezetvédelmi, Szociális és Önkormányzati Minisztérium elfogja indítani a meglévő szociális lakások energiahatékonysági programját, ami a teljes régiót érinti. A városi hatóságoknak lehetőségük lesz olyan integrált fenntartható fejlesztési kezdeményezésekhez finanszírozást igényelni, amelyek célja a városi területek hálózatának modernizálása és/vagy a fenntartható városi mobilitás ösztönzése.

DERVILLE BRENNAN

A Déli Regionális Tanács kutatója és kommunikációs munkatársa

▶ MAGYARORSZÁG

▶ TERVEZETT FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS HAJDÚ-BIHAR MEGYÉBEN

Magyarország elkötelezte magát nagyléptékű gazdaságfejlesztési program megvalósítása mellett kötelezte el magát a 2014–2020 közötti programozási időszakban. Az ország az elérhető finanszírozás 60%-át erre a területre fogja összpontosítani. Magyarország a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban kötelezettséget vállalt arra, hogy pénzügyi támogatást nyújtson a kevésbé fejlett régiók számára, és célultúzta ki, hogy az összes megye, régió és település erőforrásait felhasználva, a hátrányosabb helyzetű területeket is ideértve, azonosítsa és ösztönözze a fejlődés lehetséges területeit.

Sokszínű természeti erőforrások

Az Alföld északi részén elhelyezkedő Hajdú-Bihar megye Magyarország egyik legnagyobb területű megyéje, egyúttal egyike az EU legelmaradottabb régióinak. A természeti erőforrások nagymértékben befolyásolják a megye számos gazdasági ágazatának, köztük a gazdaságilag legfontosabb mezőgazdasági ágazatnak a fejlődését. A kedvező természeti környezetnek köszönhetően termesztett mezőgazdasági termékek a megye élelmiszer- és könnyűipari fejlődésének ösztönzőjévé váltak, és óriási szerepük van helyi élelmiszer- és megújulóenergia-ipar fenntartásában.

A régió termálvizekben és természeti területekben is gazdag. Több város is büszkélkedhet termálfürdővel. Hajdúszoboszló például Magyarország és a világ egyik legnépszerűbb egészségügyi-turisztikai úti célja. A Hortobágyi Nemzeti Park védett

„Ahhoz, hogy csökkenjen a megye energiafüggősége, át kell térni a fenntartható energiák széles körű alkalmazására. A cél az, hogy stabil, gazdaságilag fenntartható, megújuló energián és hatékony energiafelhasználáson alapuló infrastruktúra épüljön ki.”

terület, a Hajdú-Bihar megyei nemzetközi turizmus egyik jellegzetes célpontja.

Erőforrások a fejlődés szolgálatában

Hajdú-Bihar megye stratégiai fejlesztési terveinek az Alföld hagyományos és helyi kincseinek a megőrzésére kell koncentrálnia, hogy a jövő generációi is megismerhessék a régió értékeit. Mindehhez fenntartható gazdasági-mezőgazdasági rendszer kialakítására van szükség. Ahhoz, hogy csökkenjen a megye energiafüggősége, át kell térni a fenntartható energiák széles körű alkalmazására. A cél az, hogy stabil, gazdaságilag fenntartható, megújuló energián és hatékony energiafelhasználáson alapuló infrastruktúra épüljön ki.

Az emberek szerepe az innovációban

Nemzetközi repülőtere és üzleti alapú innovációja révén Debrecen – Magyarország második legnagyobb városa – országos jelentőséggel bír. Regionális központként Debrecen büszkélkedhet az egyik legkorszerűbb intézményi struktúrával Magyarországon – a város egyeteme foglalkoztatja a legtöbb munkavállalót a megyében. Az általános, szak- és felsőoktatás fejlesztése során a következő években elsősorban gazdasági szempontokra kell koncentrálni, és ösztönözni kell a vállalkozásokat a képzésben való részvételre. Az „életterős város” elnevezésű programjával Debrecen a régió innovációs központjává szeretne válni.

Hajdú-Bihar megye célja, hogy a környezet megőrzésével fenntartható növekedésre képes régióvá váljon, miközben természeti, társadalmi és gazdasági sajátosságai révén minőségi életkörülményeket teremt polgárai számára.

CSEPREGHY NÁNDOR

A kohéziós politika kommunikációjáért felelős helyettes államtitkár, Miniszterelnökség

▶ AUSZTRIA

▶ A NÖVEKEDÉS ÉS A MUNKAHELYEK TÁMOGATÁSA ALSÓ-AUSZTRIÁBAN

A megváltozott feltételek és a korábbi finanszírozási időszakok tapasztalatai jelentős mértékben befolyásolták a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó növekedés- és munkahely-beruházási program szerkezetét és strukturáját Alsó-Ausztriában.

A program fő prioritásai

Az Európa 2020 stratégiára és a kohéziós politikára vonatkozó új szabályok azt eredményezték, hogy az operatív program fő prioritásává a K+F, a kkv-k versenyképessége és a karbonszegény gazdaság vált. Mindez összhangban van az Ausztria 1995-ös uniós csatlakozása óta bekövetkező folyamatos programfejlődéssel. Miközben az 1995–1999 és 2000–2006 közötti két kezdeti időszak programtartalmát nagymértékű differenciáltság jellemezte, és a programok klasszikus értelemben vett célja az egyensúly megteremtése volt, a 2007–2013 közötti időszak inkább a lisszaboni stratégiára koncentrált, és ez a szemlélet a mostani időszakban tovább erősödött.

Strukturális változások

Ezzel párhuzamosan a folyamat szervezeti változásai is szükségessé váltak, nem utolsósorban a program végrehajtásával kapcsolatos követelmények növekedése miatt. Ausztria szövetségi strukturája miatt a strukturális alapok előző időszakait kilenc külön regionális programként valósították meg úgy, hogy közülük néhány nagyon kis mértékű ERFA-támogatást kapott. A tervezett finanszírozás további csökkenése szükségessé tette a programszerkezet átalakítását. Ezt hosszú egyeztetés előzte meg, amelynek során az érintett kilenc régió megállapodást dolgozott ki egy közös és átfogó ausztriai programról. A korábban az EU regionális politikájában kulcsfontosságú koordinációs szerepet játszó osztrák területrendezési konferenciát (ÖROK) jelölték meg irányító hatóságként, amelynek munkáját – a partnerség szellemében – a régiók és a szövetségi kormány egyaránt támogatja.

Új végrehajtási feltételek

Az új strukturát további reformtörekvések kísérik. Ilyen törekvés például Alsó-Ausztria átszervezése. Konkrétan ez azt jelenti, hogy jelenleg egyetlen központi regionális finanszírozási szerv felel az ERFA végrehajtásáért. Mindez amellett, hogy előnyökkel jár a lehetséges kedvezményezettek szempontjából, lehetővé teszi a szükséges ismeretek összegyűjtését, és a megfelelő alapok felhasználását, ami egyensúlyt teremt a költségek és az előnyök között. A szervezeti struktúra átszervezése az alsó-ausztriai program jelentős mértékű fejlesztésével jár. Mindez jó alapot kell hogy jelentsen az ERFA alapok hatékony feldolgozásához, illetve eredményes és célorientált felhasználásához, ami a 2014–2020 közötti sikeres programvégrehajtás alapja.

HENRIETTE LEUTHNER

Alsó-Ausztria regionális önkormányzati hivatala

▶ FRANCIAORSZÁG

▶ BRETAGNE AZ ENERGIA- ÉS DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS ÉLVONALÁBAN

Bretagne félsziget Európa nyugati peremén. A régió földrajzi elhelyezkedése miatt az itt lakók mindig is igyekeztek az innováció élvonalában állni, mivel csak így profitálhatnak az elsők között a fejlődés előnyeiből. Bretagne ezért nem véletlenül törekszik arra, hogy az energia- és digitális átállás élvonalában legyen.

Bretagne a villamos energia közel 90%-át a régión kívülről szerzi be. A régió azonban a maga 2500 km hosszú partszakaszával bővelkedik az Atlanti-óceán és a Csatorna természeti erőforrásaiban, így az árapály-jelenségből, a szélből és a hullámokból kinyerhető energiában. Bretagne már 1966 óta, a világ első árapály-erőművének megnyitásától kezdve úttörő szerepet vállal a megújuló tengeri erőforrások hasznosításában, és nagyon jó esélye van arra, hogy Európa egyik húzórégiójává váljon ezen a területen. A rögzített és úszó

szélerőműparkok mellett az árapály- és hullámenergia hasznosítására is óriási lehetőségek kínálóznak a régióban.

A digitális kihívások szorosan kapcsolódnak az energiahasznosítással kapcsolatos kihívásokhoz. A megújuló energia hasznosítása, ami jellegéből adódóan decentralizált, összekapcsolt intelligens hálózatok kialakítását teszi szükségessé. Mindez azonban ennél jóval több lehetőséget rejt: a száloptikás hálózatok forradalma az elektromos áramszolgáltatás több mint egy évszázados fennállásához hasonlítható. A nagy sebességű internet-hozzáférés különösen a nagyvárosi területeken kívül fog olyan új lehetőségeket kínálni, amelyek a 21. század gazdaságának alapját jelentik majd.

Bretagne tulajdonképpen az EU prioritásait igyekszik megvalósítani. Az európai források értékes segítséget fognak nyújtani e kettős cél eléréséhez. Hozzá fognak járulni többek között Brest kikötőjének fejlesztéséhez, hogy alkalmas legyen a tengeri energetikai ágazatok befogadására, illetve a száloptikás hálózat regionális kiépítéséhez. Bretagne még a kontinens peremén is meghallja Európa szívverését.

PIERRICK MASSIOT

Bretagne regionális tanácsának elnöke

▶ OLASZORSZÁG

▶ ÚJ PROGRAMOZÁSI SZEMLÉLET LOMBARDIÁBAN

Az ESZA és az ERFA 2014–2020 közötti felhasználására vonatkozó regionális operatív programok tervezetének kidolgozása új szemléleten alapul az előző időszakhoz képest.

Most először egyetlen irányító hatóság felügyeli mindkét programot Lombardiában, és célja, hogy irányítsa a tervezetek kidolgozását és a regionális partnerségekkel kapcsolatos tárgyalásokat. Ez a döntés előmozdította a szinergiákat az alapok között, amelyek közel 2 millió EUR támogatást nyújtanak a régióknak. Mindez elsősorban a belső területekkel és a fenntartható városfejlesztéssel foglalkozó politikákat érinti, amelyek célja a vidéki területek és a leginkább rászoruló városi közösségek helyzetének javítása.

A nemzetközi válság miatt a regionális operatív programok célja elsősorban, hogy innovációorientált és az intelligens fejlődést ösztönző intézkedésekkel segítsenek a vállalkozásoknak szembenézni a hitelválsággal és egyúttal támogassák a kutatás-fejlesztési törekvéseket. A regionális programok a társadalmi és környezeti innovációban látják a régió jövőjét, amelyben különösen az ismeretbővítő intézkedések játszanak hangsúlyos szerepet.

Lombardia úgy döntött, hogy a programmegvalósítást a programok kölcsönös integrációjára és együttműködésére alapozza. Ahhoz, hogy a politikák összhangban legyenek a helyi igényekkel, be kell vonni a nyilvánosságot a megvalósítás folyamatába.

A régió átfogó párbeszédet kezdeményezett a szociális, környezeti és gazdasági partnerekkel, amelyet különféle eszközökkel, így például nyilvános konzultációkkal és internetes felmérésekkel bonyolított le. Mind a konzultációk, mind az eszközök között van olyan, amely nyilvánosan elérhető, illetve olyan, amelyek konkrétabb igényekre koncentrálnak (például az innovációval foglalkozó felmérés és a stratégiai környezeti értékelés).

Végül pedig az ESZA regionális operatív programjának egyedi prioritási tengelye felismerte, hogy a közpolitikák sikere szempontjából kiemelt szerepe van a közigazgatási kapacitások bővítésének, amelyeknek szerepe lesz az uniós alapok kezelésében.

MARIA PIA REDAELLI

Az ESZA és az ERFA 2014–2020 közötti felhasználását felügyelő irányító hatóság igazgatója, Lombardia

